

7-րդ դասարան երկրաչափություն

Դասագիրք. Աթանասյան և ուրիշն. Երկրաչափություն 7.- Եր.: Չանգակ-97, 2011:

<https://fliphtml5.com/fumf/mycj>

Լրացուցիչ ռեսուրսներ. <https://www.desmos.com/calculator>
<https://www.geogebra.org/download> (GeoGebra Classic 5)
<https://www.youtube.com/watch?v=NwwcCN1hCI8>

<https://www.youtube.com/watch?v=webmdohz34w>

<https://www.youtube.com/watch?v=yck3JUhuws>

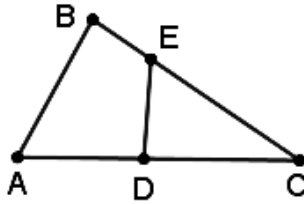
Գլուխ 4. ԱՌՆՉՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԵՌԱՆԿՅԱՆ ԿՈՂՄԵՐԻ ԵՎ ԱՆԿՅՈՒՆՆԵՐԻ ՄԻՋԵՎ

§1. Եռանկյան անկյունների գումարը

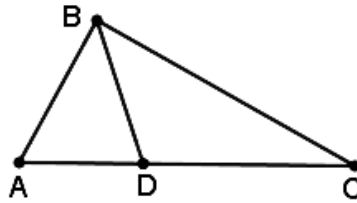
Դաս 46-47. Եռանկյան անկյունների գումարի մասին թեորեմը
Էջ 82-83

Առաջադրանքներ և հարցեր 262-268

1. ABC եռանկյունում $\angle A=40^\circ$, $\angle B=69^\circ$: Գտեք $\angle C$ -ն:
2. ABC եռանկյան անկյունները իրար հավասար են: Գտեք եռանկյան անկյունները:
3. Կարո՞ղ է եռանկյունն ունենալ երկու բուլթ անկյուն:
4. Կարո՞ղ է եռանկյունն ունենալ երկու ուղիղ անկյուն:
5. Հավասարասրուն եռանկյան հիմքի դիմացի անկյունը 120° է: Գտեք հիմքին առընթեր անկյունները:
6. Հավասարասրուն եռանկյան հիմքին առընթեր անկյուններից մեկը 45° է: Գտեք եռանկյան մյուս անկյունները:
7. Գտեք ABC եռանկյան անկյունները, եթե $\angle A:\angle B:\angle C=1:3:5$:
8. Գտեք ABC եռանկյան անկյունները, եթե $\angle A:\angle B:\angle C=2:4:6$:
9. ABC եռանկյան մեջ $\angle A=40^\circ$, $\angle B=70^\circ$, AK-ն կիսորդ է: Գտեք AKB անկյունը:
10. Նշված անկյուններից ընտրեք այն անկյունները, որոնք արտաքին անկյուն են CDE եռանկյան համար. $\angle BCA$, $\angle DEC$, $\angle DEB$, $\angle ECD$, $\angle EDA$:

11. Նշված անկյուններից ընտրեք այն անկյունները որոնք արտաքին անկյուն են ABD կամ BDC եռանկյունների համար. $\angle ABD$, $\angle BDC$, $\angle BCA$, $\angle DBC$, $\angle ADB$:

Գործնական առաջադրանքներ

1. Դիսամիկ մաթեմատիկայի ծրագրերով «Կտավի» վրա նշեք մի ուղղի վրա չգտնվող A, B, C կետեր: Կառուցեք ABC եռանկյունը: Չափեք եռանկյան անկյունները: Ստեղծեք գրություն, որը ցույց կտա եռանկյան անկյունների մեծությունների գումարը: Շարժեք եռանկյան գագաթները: Փոխվո՞ւմ են եռանկյան անկյունների մեծությունները, իսկ դրանց գումա՞րը: Ձևակերպեք դիտարկման արդյունքը:
2. Դիսամիկ մաթեմատիկայի ծրագրերով կառուցեք ABC հավասարակողմ եռանկյուն: Չափեք եռանկյան կողմերը: Շարժեք եռանկյան գագաթները և հետևեք եռանկյան կողմերի երկարություններին: Պահպանվո՞ւմ է եռանկյան հավասարակողմ լինելը: Եթե ոչ, ապա ձևափոխեք կառուցումն այնպես, որ գագաթները տեղաշարժելիս եռանկյունը մնա հավասարակողմ: Հաջողության հասնելուց հետո փորձեք գտնել կառուցման ևս երկու նոր տարբերակ:

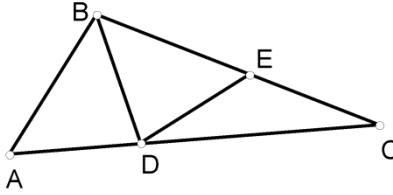
12. https://mathnet.am/interact_1/er_ank_gumar_1000.html

Դաս 48. Սուրանկյուն, ուղղանկյուն, բութանկյուն եռանկյուններ
Էջր 83

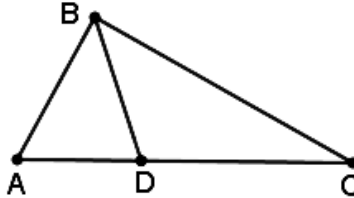
Առաջադրանքներ և հարցեր 269-272

Լրացուցիչ նյութեր.

1. Նշեք եռանկյունների նկարում առկա բոլոր արտաքին անկյունները:

2. Նկարում $\angle ABD=34^\circ$, $\angle BAC=52^\circ$: Գտեք $\angle BDC$ -ն:

3. AC հիմքով ABC հավասարասրուն եռանկյան մեջ տարված է AK կիսորդը: Ապացուցեք, որ $\angle AKB=3\angle KAC$:
4. ABC եռանկյան A անկյունը երկու անգամ մեծ է B անկյունից, AK-ն եռանկյան կիսորդն է: Ապացուցեք, որ $\angle AKC= 2\angle B$:
5. ABC եռանկյան մեջ $\angle A=20^\circ$, $\angle B=75^\circ$: Ինչպիսի՞ն է ABC եռանկյունը:
6. ABC եռանկյան մեջ $\angle A=30^\circ$, $\angle B=70^\circ$: Ինչպիսի՞ն է ABC եռանկյունը:
7. Հայտնի է, որ ABC սուրանկյուն եռանկյան A անկյունը 20° է: Կարո՞ղ է B անկյունը փոքր լինել 70° -ից:

§2. Առնչություններ եռանկյան կողմերի և անկյունների միջև

Դաս 41-42.Թեորեմներ եռանկյան կողմերի և անկյունների առնչությունների մասին
 Էջ 85-86
 Առաջադրանքներ և հարցեր 277-288
 Լրացուցիչ նյութեր.

1. ABC եռանկյան մեջ $\angle A=40^\circ$, $\angle B=50^\circ$: Ինչպիսի՞ն է ABC եռանկյունը:
2. ABC եռանկյան մեջ $\angle A=20^\circ$, $\angle B=70^\circ$: Որո՞նք են ABC եռանկյան էջերը, ո՞րն է ներքևաձիգը:
3. AB-ն ABC եռանկյան ներքևաձիգն է: Ինչի՞նչ է հավասար C անկյունը:
4. Ամեն մի եռանկյուն ունի՞ ներքևաձիգ:
5. Ամեն մի եռանկյուն ունի՞ էջ:
6. ABC եռանկյունում տարված է BK բարձրությունը: Անվանեք առաջացած ուղղանկյուն եռանկյունները:
7. ABC եռանկյունում $\angle A=40^\circ$, $\angle B=69^\circ$: Գտեք $\angle C$ -ն:

8. ABC եռանկյան անկյունները իրար հավասար են: Գտեք եռանկյան անկյունները:
9. Կարո՞ղ է եռանկյունն ունենալ երկու բութ անկյուն:
10. Կարո՞ղ է եռանկյունն ունենալ երկու ուղիղ անկյուն:
11. Հավասարասրուն եռանկյան հիմքի դիմացի անկյունը 120° է: Գտեք հիմքին առընթեր անկյունները:
12. ABC եռանկյունում $AB=BC$, BK-ն միջնագիծ է: Ինչպիսի՞ն է BKC եռանկյունը:
13. ABC եռանկյան մեջ $\angle A=25^\circ$, $\angle B=47^\circ$: Ինչպիսի՞ն է ABC եռանկյունը:
14. ABC եռանկյան մեջ $\angle A=56^\circ$, $\angle B=15^\circ$: Ինչպիսի՞ն է ABC եռանկյունը:
15. Հայտնի է, որ ABC բութանկյուն եռանկյան C անկյունը 36° է: Կարո՞ղ է A անկյունը մեծ լինել 54° -ից:
16. Ապացուցեք, որ հավասարակողմ եռանկյան անկյունները իրար հավասար են:
17. Ապացուցեք, որ հավասարակողմ եռանկյան անկյունները 60° են:
18. https://mathnet.am/interact_1/arnch_er_an_koxm_1000.html

Դաս 43. եռանկյան անհավասարությունը

Էջ 87

Առաջադրանքներ և հարցեր 289-295

Լրացուցիչ նյութեր.

1. ABC եռանկյան մեջ $AB=14$, $BC=10$, $AC=7$: Աճման կարգով դասավորեք ABC եռանկյան անկյունները:
2. ABC եռանկյան մեջ $\angle A=16^\circ$, $\angle B=84^\circ$: Աճման կարգով դասավորեք ABC եռանկյան կողմերը:
3. ABC և PKM եռանկյունների մասին հայտնի է, որ $\angle A > \angle P$: Կարելի՞ է պնդել, որ $BC > KM$:
4. ABC եռանկյան AC կողմի վրա K կետը վերցված է այնպես, որ $AK > KC$: Կարելի՞ է պնդել, որ $\angle ABK > \angle KBC$:
5. ABC ուղղանկյուն եռանկյունում $AB=15$, $BC=8$, $AC=17$: Ո՞րն է ABC եռանկյան ներքնաձիգը:
6. ABC ուղղանկյուն եռանկյունում $AB=12$, $BC=13$, $AC=5$: Ո՞րոնք են ABC եռանկյան էջերը:
7. BK-ն ABC եռանկյան բարձրություն է: Ապացուցեք, որ $BK < AB$, $BK < BC$:

8. https://mathnet.am/interact_1/er_anhav_1000.html

§3. Ուղղանկյուն եռանկյուններ

Դաս 44-45. Ուղղանկյուն եռանկյան որոշ հատկություններ

Էջ 90-91

Առաջադրանքներ և հարցեր 296-300

Լրացուցիչ նյութեր.

1. Ոչ հավասարասրուն եռանկյան մեջ նույն գագաթից տարված են միջնագիծ և բարձրություն: Ապացուցեք, որ բարձրությունը փոքր է միջնագծից:
2. ABC եռանկյան մեջ $\angle A = \angle B$: Ինչպիսի՞ն է ABC եռանկյունը:
3. ABC եռանկյան մեջ $\angle A = 40^\circ$, $\angle B = 100^\circ$: Ինչպիսի՞ն է ABC եռանկյունը:
4. ABC եռանկյան մեջ $\angle A = 70^\circ$, $\angle B = 40^\circ$, $AB = 6$: Գտեք BC-ն:
5. Ապացուցեք, որ եթե հավասարասրուն եռանկյան անկյուններից մեկը 60° է, ապա այն հավասարակողմ եռանկյուն է:
5. Ուղղանկյուն եռանկյան սուր անկյուններից մեկը 21° է: Գտեք մյուս սուր անկյունը:
6. Ուղղանկյուն եռանկյան սուր անկյուններից մեկը չորս անգամ մեծ է մյուսից: Գտեք այդ անկյունները:
7. Ուղղանկյուն եռանկյան սուր անկյունները հարաբերում են ինչպես 2:7: Գտեք այդ անկյունները:

Դաս 46-49. Ուղղանկյուն եռանկյան հավասարության հայտանիշները

Էջ 91-92

Առաջադրանքներ և հարցեր 301-308

Լրացուցիչ նյութեր.

1. Ուղղանկյուն եռանկյան սուր անկյունները մեկը 45° է, էջերից մեկը՝ 10: Գտեք մյուս էջը:
2. BK-ն ABC եռանկյան բարձրությունն է: Գտեք $\angle ABK$ -ն, եթե $\angle A = 27^\circ$:
3. ABC ուղղանկյուն եռանկյունում $\angle A = 30^\circ$, $BC = 7$: Գտեք AB ներքնաձիգը:
4. ABC ուղղանկյուն եռանկյան մեջ $\angle A = 30^\circ$, AB ներքնաձիգը 17 է: Գտեք BC-ն:

5. ABC ուղղանկյուն եռանկյան մեջ $\angle A=26^\circ$, $BC=5$: Կարո՞ղ է AB ներքևաձիգը լինել 10:
6. ABC ուղղանկյուն եռանկյան մեջ $\angle A=60^\circ$, $AC=8$: Գտեք AB ներքևաձիգը:
7. ABC եռանկյան մեջ $\angle B=108^\circ$, $\angle A=42^\circ$: BK բարձրությունը 9 է: Գտեք BC-ն:
8. ABC ուղղանկյուն եռանկյան AB ներքևաձիգը 19 է, BC-ն՝ 9,5: Գտեք $\angle A$ -ն:
9. ABC ուղղանկյուն եռանկյան AB ներքևաձիգը երկու անգամ մեծ է AC էջից: Գտեք $\angle B$ -ն:
10. ABC եռանկյան մեջ BK բարձրությունը հավասար է BC կողմի կեսին, $\angle A=70^\circ$: Գտեք եռանկյան մյուս անկյունները:

§4. Եռանկյան կողմերի և անկյունների միջև առնչությունների որոշ կիրառություններ

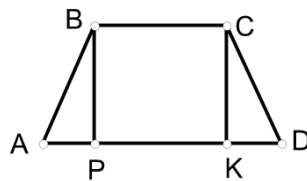
Դաս 50. Կետի հեռավորությունը ուղղից

Էջ 94

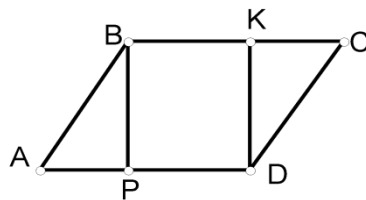
Առաջադրանքներ և հարցեր 313-315

Լրացուցիչ նյութեր.

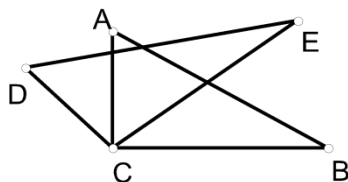
1. Նկարում $BP=CK$, $AP=KD$, $\angle APB=\angle DKC=90^\circ$: Ապացուցեք, որ $AB=CD$:

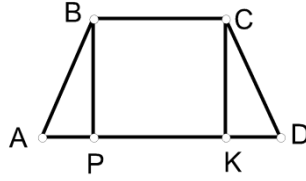
2. Նկարում $BP=DK$, $AP=CK$, $\angle APB=\angle DKC=90^\circ$: Ապացուցեք, որ $AB=CD$:

3. Նկարում $AC=DC$, $CB=CE$, $\angle DCE=\angle ACB=90^\circ$: Ապացուցեք, որ $\angle CDE=\angle CAB$:

4. Նկարում $BP=CK$, $\angle ABP=\angle KCD$, $\angle APB=\angle DKC=90^\circ$: Ապացուցեք, որ $AB=CD$:

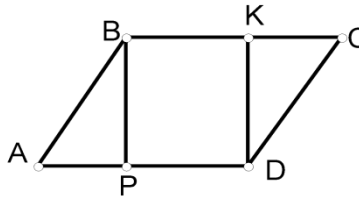
Դաս 50-51. Հատվածի միջնուղղահայացի և անկյան կիսորդի հատկությունները

Էջ 95

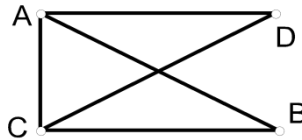
Առաջադրանքներ և հարցեր 316-318

Լրացուցիչ նյութեր.

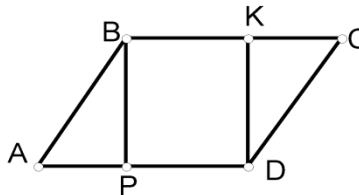
1. Նկարում $AP=CK$, $\angle BAD=\angle KCD$, $\angle APB=\angle DKC=90^\circ$: Ապացուցեք, որ $AB=CD$:

2. Նկարում $\angle BAC=\angle DCA$, $\angle CAD=\angle ACB=90^\circ$: Ապացուցեք, որ $\angle ADC=\angle ABC$:

3. Նկարում $AB=CD$, $\angle BAD=\angle KCD$, $\angle APB=\angle DKC=90^\circ$: Ապացուցեք, որ $BP=KD$:

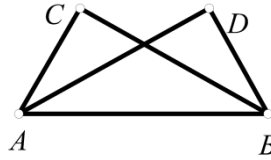
Դաս 52. Չուգահեռ ուղիղների հեռավորությունը

Էջ 96

Առաջադրանքներ և հարցեր 319-320

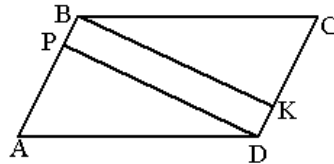
Լրացուցիչ նյութեր.

1. Նկարում $\angle C = \angle D = 90^\circ$, $\angle ABC = \angle DAB$: Ապացուցեք, որ $AD = CB$:

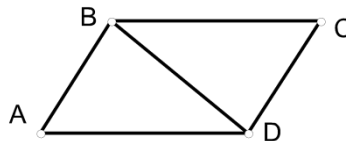
2. Ապացուցեք, որ հավասարաարուն եռանկյան հիմքի միջնակետից սրունքներին տարված ուղղահայացների հատվածները հավասար են:

3. Նկարում $BC = AD$, $BK = DP$, $DP \perp AB$, $BK \perp CD$: Ապացուցեք, որ $AP = CK$:

4. Եռանկյան կողմի միջնակետից մյուս կողմերին տարված ուղղահայացների հատվածները հավասար են: Ապացուցեք, որ այդ եռանկյունը հավասարաարուն է:

5. Նկարում $BC = AD$, BD -ն ուղղահայաց է AB -ին, և CD -ին: Ապացուցեք, որ $AB = CD$:

Դաս 53. Բեկյալի երկարությունը

Էջ 98

Առաջադրանքներ և հարցեր 325-332

1. Դիցուք AA_1 ABC եռանկյան միջնագիծն է: Ապացուցեք, որ A անկյունը սուր է այն և միայն այն դեպքում, երբ $AA_1 = \frac{1}{2}BC$:

2. D և E կետերը ABC եռանկյան, համապատասխանաբար, AB և BC կողմերի միջնակետերն են: M կետն ընկած է AC կողմի վրա այնպես, որ $ME > EC$: Ապացուցեք, որ $MD < AD$:

3. M և N ընկած են I ուղղի վրա: I ուղղի վրա K կետն ընտրեք այնպես, որ $MK + NK$ լինի ամենափոքրը:

Դաս 53. Կրկնություն: Թեմայի ամփոփում

Էջ 108-110

Առաջադրանքներ և հարցեր 342-345, 352-354

Դաս 54-55.

Թեմատիկ գրավոր աշխատանք 4

Դաս 54-55. Դասընթացի կրկնություն

Դաս 56-57. Կիսամյակային գրավոր աշխատանք